

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
UŽSIENIO REIKALŲ KOMITETAS**

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
NACIONALINIO SAUGUMO IR GYNYBOS KOMITETAS**

**PAREIŠKIMAS
DĖL VIENYBĖS GINANT DEMOKRATINES VERTYBES**

2021 m. liepos 14 d.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimo Užsienio reikalų bei Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetai,

pažymėdami, kad Seimas nuolat pasisako už demokratių vertybių svarbą pasaulyje; *primindami* šias Seimo priimtas rezoliucijas:

2005 m. lapkričio 24 d. Seimo rezoliuciją „Dėl demokratių permainų Rytų Europoje svarbos“, kuria pabrėžiama, kad demokratinės bendrijos formavimasis sovietinę priespaudos atmainą patyrusiose šalyse turi didelę įtaką regiono, Europos ir viso pasaulio demokratijos raidai;

2016 m. lapkričio 15 d. Seimo rezoliuciją Nr. XIII-9 „Dėl Lietuvos Respublikos užsienio, saugumo ir gynybos politikos nuoseklumo ir tęstinumo 2016–2020 metais“, kurioje Seimas, siekdamas stiprinti taiką, stabilumą, demokratiją, žmogaus teises ir gerovę Lietuvoje, regione, Europoje ir visame pasaulyje, įsipareigojo užtikrinti kompleksinį požiūrį į Lietuvos saugumą ir gynybą stiprinant ne tik konvencinį (karinį), bet ir informacinį, kibernetinį, ekonominį, energetinį, infrastruktūros ir kitokį Lietuvos saugumą; stiprinti euroatlantinį bendradarbiavimą ir integraciją Europos Sąjungoje (ES), siekdamas ES valstybių narių solidarumo ir remdamas Rytų partnerystės politikos tikslus;

2016 m. gruodžio 20 d. Seimo rezoliuciją Nr. XIII-167 „Dėl parlamentinės diplomatijos stiprinimo“, kuria pabrėžiama, kad Lietuva turi visokeriopai padėti Rytų partnerystės šalims žengti jų pasirinktu demokratių reformų keliu, kuris stiprintų šių šalių nepriklausomybę, savarankiškumą, saugumą ir užtikrintų žmonių gerovę;

2020 m. rugpjūčio 18 d. Seimo rezoliuciją Nr. XIII-3281 „Dėl padėties Baltarusijos Respublikoje po suklastotų Prezidento rinkimų“, kuria visapusiškai palaiko baltarusių tautos apsisprendimą kurti savo šalies ateitį pagal demokratijos, teisės viršenybės ir žmogaus teisių principus, kas užtikrintų Baltarusijos laisvę, nepriklausomybę bei spartesnę suartėjimą su Europos Sąjunga;

2020 m. gruodžio 10 d. Seimo rezoliuciją Nr. XIV-65 „Dėl Lietuvos Respublikos užsienio ir Europos politikos ilgalaikių gairių bei tęstinumo“, kuria konstatuojama, kad Lietuvos Respublikos užsienio politika yra grindžiama bendromis vertybėmis, demokratija, pagarba žmogaus teisėms, stipria laisvės ir demokratijos gynyba nuo autokratijų grįsta geopolitika;

2021 m. gegužės 25 d. Seimo rezoliuciją Nr. XIV-345 „Dėl Baltarusijos įvykdyto valstybinio terorizmo akto prieš civilinį orlaivį“, kuria kviečia NATO valstybes nares ir kitus tarptautinius

partnerius taikyti sankcijas Aliksandro Lukašenkos režimui ir atimti iš režimo galimybes naudotis Interpolu ir kitomis tarptautinėmis organizacijomis toliau puolant Europos demokratiją,

pabrėžia, kad pamatinių vertybių, įtvirtintų Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje, – pagarbos žmogaus orumui, laisvės, demokratijos, lygybės, pagarbos žmogaus teisėms, įskaitant mažumoms priklausančių asmenų teises, ir teisinės valstybės, – erdvė turi būti plečiama tiek pačioje Europos Sąjungoje, tiek už jos ribų;

griežtai smerkia Aliksandro Lukašenkos režimo organizuojamus nelegalios migracijos srautus;

yra įsitikinę, kad staigus organizuotų užsieniečių iš trečiųjų šalių srautų iš Baltarusijos pusės didėjimas yra Baltarusijos politinio režimo remiamų ar organizuotų nusikalstamų struktūrų veiklos rezultatas, darantis žalą ne tik į šio režimo pinkles patekusiems trečiųjų šalių piliečiams ir jų artimiesiems, bet ir tarptautinei bendruomenei;

laikosi nuomonės, kad beprecedentis nelegalios migracijos organizavimas yra Baltarusijos politinio režimo sąmoningai vykdoma veikla prieš Lietuvos valstybę ir Europos Sąjungą bei kryptingas siekis pakeisti vykdomos užsienio politikos kryptį;

mano, kad nesuvaldyta nelegali migracija iš Baltarusijos gali sutrikdyti Lietuvos viešąjį gyvenimą ir destabilizuoti visuomenę, taip pat kelia riziką, kad visuomenės poliarizacija pasinaudos asmenys ar jų grupės, veikiantys Lietuvai nedraugiškų (ar priešišku) valstybių naudai;

ragina Lietuvos žmones likti pilietiškiems kovojant su nelegalia migracija, be kita ko, teikti informaciją Lietuvos pareigūnams apie Lietuvos teritorijoje pastebėtus įtartinus asmenis ir jų grupes, likti atspariems manipuliatyvios informacijos ir dezinformacijos sklaidai;

siūlo visoms valstybėms uždrausti skrydžius į Baltarusiją, nes jie, kaip įtariama, naudojami valstybės organizuojamai žmonių kontrabandai;

ragina Europos Sąjungą taikyti sankcijas asmenims, dalyvaujantiems valstybei organizuojant žmonių kontrabandą per tarptautines sienas, ir ją kontroliuojančiam A. Lukašenkos režimui;

kreipiasi į Europos Sąjungos valstybes nares ir ES institucijas ir, remdamiesi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 222 straipsniu, ragina išplėsti politines ir ekonomines sankcijas A. Lukašenkos režimui, taikomas dėl jo vykdomos agresijos prieš Baltarusijos opoziciją ir išpuolius prieš Europos Sąjungos valstybę narę ir NATO sąjungininkę pasitelkus pabėgėlių kontrabandą;

siūlo Lietuvos Respublikos Vyriausybei parengti ES teisės aktų migracijos klausimais pakeitimų projektus, kurie būtų pristatyti atitinkamai ES Tarybai ir Europos Parlamentui ir suteiktų galių ES valstybėms narėms tinkamai reaguoti į trečiųjų šalių valstybės institucijų sąmoningai plėtojamą migracijos kelių kūrimo ir nelegalių migrantų „rekrūtavimo“ politiką.

Užsienio reikalų komiteto pirmininkas

Žygimantas Pavilionis

Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas

Laurynas Kasčiūnas